MAA

इति लोके। णिलाभित पाषासभेदः। अयमारः करेल इति लोके। खर्णचीरी चौक इति लोके। बह्लासीसाद्यं तेलं ॥ ८ ॥

"शुग्ठीकगामरि चनागदललगेलं चूर्योक्ततं क्रमविवर्द्धितमूर्द्धमन्यात् । खादेदिदं समसितं गुदजायिमान्धं गुल्मारुचिश्वसनकग्ठहृदामयेष्?'॥

तदाचा । एलाच सूच्या याह्या । यत आइ मदन-

"एका सूच्या कषश्वासकासाग्रीमू चक्रक्रहत्"। इत्यादि। तस्या वीजभागः १ तजभागः २ दलं पत्रं। यत बाह निष्युटी धन्वनारिः। ''तमालपत्रकं पत्रं स्थात् पलाशं दलाइयम्''। इति तस्य भागः ३ । नागो नागनेप्ररं। यत आइ निवरो धन्वनारिः। "नागपुष्यं सतं नागं केप्तरं नागकेप्रस्"॥ इत्यादि। तस्य भागः । मरीचमागः ५ पिपरि-

मागः ह शुग्ठीमागः ७ चिनिमागः २८। सम-प्राकरचूरां॥ १०॥ ''चिपनं प्रदुष्तवेरसा चतुष्का मारचसा च ! पिपाल्याः कुड़वार्डेच चयायाः पलमेव च ॥ तालीभ्रपत्रस्य पलं पलाई केभ्ररस्य च।

दिपलं पिप्पलीमूलमर्जनर्षञ्च पत्रकात्॥ स्त्रीनाक्षमेकन्त कर्षञ्च त्वड्म्यानयोः। गुड़ात् पनानि चिंग्रच चूर्णनेकच कारयेत्॥ अङ्कप्रमाणगटिका प्रागदा चेति सा स्रुता। पृब्वं भद्यञ्च पञ्चाच भोजनस्य यथावलं ॥ मद्यं मांसरसं युषं चारतीयं पिवेदनु ।

इन्यादश्रांसि सर्वाणि सहजान्यसजानि च ॥ वातिषत्तकषोत्यानि सन्निपातोङ्गवानि च। पानात्यये मूजकक् उरोरोगे गलग्रहे। विषमज्बर्धिते च पाख्रोगे तथैव च।

क्रमिह्दोगियाचेव गलाश्वार्त्तनां तथा॥ क्र्यंतीसार्शेगाणां कामनाहिकानां तथा। शुग्ठीस्थाने अभवा देवा इद्यहे वित्तने गदे ॥ प्रामदेयं सितां दत्त्वा गड़मानाचतुर्गुमां।

म्मस्वितायमान्यादी प्रयोज्या गुदनातुरे॥ अनुपाने प्रयोक्तायां याधी स्नेश्वभवे पलं। पलदयं त्वनिलजे पित्तजे तु पलत्रयं॥

प्रवास्त्रधान्यास्त्र सार्यप्र सा मद्यं मरदोगिया चानुपानं। इचो रसदारहिमाम्ब पित्ते उष्णाम्बयुषौ कपजे विदध्यात्॥ गाडुबमाचमादेयं खदौ जूरे च पञ्च वा। अनुपानं प्रयोक्तायं देशकालमवेच्य वा"। इति प्रामदा गुटिका ॥ ११ ॥ "चिकचयं वचा हिष्णु पाठा हारौ निशाहयं। चयतिक्ता कलिङ्गानि प्रताङ्गा लवगानि च॥ यश्चिविन्वाजमोदा च गयो। इटाविंश्वितर्भतः।

रतानि समभागानि सूचाचूर्यानि कारयेत्॥

चूर्या विदानपदकं पिवेदुर्यान वारिसा।

सराइतेलयतां वा लिल्ह्यानुर्धीसदं नरः॥

ह्रन्यादशींसि सर्वाणि आसशोधभगन्दरान्। इच्छ्नं पार्श्वप्रवस्य वातगुलां तथोदरं॥ हिकां कासं प्रमेहां स्व पाख्रोगं सकामलं। खामवातमुदावर्त्तमन्त्रहाडं गुदक्रिमीन् ॥ चन्ये च ग्रह्मीदोषा भिषम्भिये प्रकीतिंताः। विजयो नाम चूर्णांऽयं तान् सर्व्यानाश नाश्येत्॥ मचाञ्चरोपस्यानां भूतोपइतचेतसां। अप्रजानाञ्च नारीमां हितमेतद्धि भेषजं॥ विकवयं विषलाविकद्विसुगन्धिनि । चारौ खर्जिका यवचार्य । लवगानि पञ्च । ग्राच्यः पिप्पलीमूलं। विड्रालपदकं कर्षं। विजय-चूर्यं ॥ १२ ॥

"मरिचमहोषधचित्रक्रपूरण-भागा यथोत्तरं दिग्णाः। सर्वसमी गुड़भागः सेकाऽयं मोदकः प्रसिद्धकलः ॥ ज्वलगं ज्वलयति जाठर-मुनम्लयति श्लग्लागरान् । निःश्रेषयति स्थीपद-मश्रांसि विनाश्यत्यासु"॥

तद्यथा। मरिचभागः १ शुग्हीभागः २ चिता-भागः ४ प्र्याभागः ८ गुड्भागः १५। लघु-श्रूरगमोदकः ॥१३॥ "बोडग्रश्रावोऽंगा वहरही महौषधस्याय। अर्द्धन भागयुक्तिर्मरिचस्य ततोऽपि चार्द्धन ॥ चिफला काणा समूला ताली शारुखार क्रिमि झानां। भागा मद्दीषधसमा दह्रगंशतालमूली च॥ भागः श्र्यातुस्यो दातयो र ददरारकस्यापि। रुद्भेले मरिचांशे सर्व्वाखेनच कारयेत् चूर्या ॥ दिग्रामेन गड़ेन यतः सेव्याऽयं मोदकः प्रकामधनैः। गुरुवध्यभोज्यनिरतेरितरेषूपदवं कुर्यात्॥ मस्मक्रमनेन जनितं पूर्वमगस्यस्य योगराजेन। भीमस्य भारतेरिय महाशानी येन तौ जाती॥ अभिवलमा च हेतुर्न केवलं सूरगो महावीर्यः। इन्ता प्रस्त्रचारानलेविनाप्यप्रसामेषः॥ श्वययञ्चीपदगदहृद्ग्रह्णीच क्षानिलोद्भतां। नाग्रयति वलीपलितं मेधां कुरुते जरां इरते॥ चिक्कां कासं श्वासं सराजरोगान् प्रमेचांस । म्रीचानञ्च तथोगं चन्यादाशु रसायनं पंसां"॥ एषां भागो यथा। श्रूरमभागः १६ चिताभागः प सोठिभागः ४ मरिचभागः २ । इररे वहेरा अवरा । पी वर पिषरामूल । ताली भं ताली भ-पचं। अरुखारं भल्लातकं। तदसहात्वे रताचन्दनं। विड्ड प्रवेन भागः ४ तालमूली सूषली तस्याः भागः प विधाराभागः १६ तजभागः २ रखाइच-कोटीवीजभागः २ गड्मागः ४। ७२। रहच्छ-रणो मोदकः॥१८॥ "चिरुत्तेजोवती दन्ती ऋदंष्ट्रा क्रित्रकं ग्रटी।

गवाचीमुक्तविश्वाइविङ्क्तानि इरीतकी ॥ यजीन्मतानि चैतानि पजान्यद्यावरस्करात्। बद्धदारात् पनान्यकी श्रूरणस्य तु घोड़श्र ॥ जलदोगदये कात्यां चतुर्भागावश्रीवतं।

पूर्त तु तं रसं भूयः काष्येभ्यः चिगुणं गुड़ं॥ लेहं पचेत् पुनन्तावद्यावद्व्यीपनेपनं। अवतार्थे ततः पश्चात् चूर्णानीमानि दापयेत्। चिरुत्तेजीवतीकन्दचित्रकान् दिपलांशिकान्। रलात्वङ्गरिचं चापि नागाकं चापि घटपलं॥ दाचिंश्च पलान्यच चूर्णियला निधापयेत्। ततो मात्रां प्रयञ्जीत जीगी चीररसाणिनः" ॥ तेजाबती तेजवती तेजवल्याल इति च। कन्दः श्रुर्गः।

"इन्यादद्रींसि सर्वाणि तथा सर्वीदराखिष। गुल्यानिप प्रमेहां स पाख्रीमं हलीमनं॥ टीपयेदनलं सन्दं यन्त्रारां चापकर्षति। श्राद्यवाते प्रतिग्र्याये पीन सेऽयं हितो मतः॥ भवन्यनेन पुरुषाः प्रतं वर्षाण्यनामयाः। दीर्घायषः प्रजनना वलीपलितवर्ष्णिताः ॥ गुड़ः श्रीबाज्जशालोऽयं रसायनवरो मतः। दर्जामानाकरो होष दृष्टो वारसहस्याः॥ यावहळाँ प्रलेपः खाद्यावद्वा तग्छ्ली भवेत्। तायपूर्णे यदा पाचे चिप्ता न अवते गुड़ः ॥ चिप्रक्त निस्तरिक्त वि पतितक्त न ग्रीर्थित । य्घ पाकः समस्तानां गुड़ानां परिकीर्त्तितः ॥ सार्द्धं पलं पलचार्द्धं भच्चयेद्गड्खार्थाः। श्रेका तु मध्यमा हीना मात्रोत्ता मुनिभिस्त्रिधा"। बाज्जभानो गुड़ः॥१५॥ "तिला मल्लातकं पर्या गुड़स्ति समां भकं। दुर्ज्ञासकासम्भं ज्ञीच्याख्ञ्चरायचं॥ पित्त श्लेषाप्रधानी कच्छ्ददर्गापदा। गुदजाद्वाश्यवाश्व भव्तिता सगुड़ाभया" ॥१६॥*॥ ''प्रमान्य पाइन्हं रहं दाहपाणि महेश्वरं। जीवितारोगमन्विच्छन्नारदीऽएच्छदीश्वरं॥ सुखापायेन हे नाथ ग्रस्त्रचारामिभिर्व्वना। चिकित्सामधीसां चुणां कारुणादतुमहेसि॥ नारदस्य वचः श्रुत्वा नराणां च्रितकाम्यया। अर्थसां नाम्रनं श्रेष्ठं भैषच्यं मङ्गरोऽवदत्॥ पाग्डावचादिलो हानामादायान्यतमं सुभं। क्तला निमीलमारौ तु कुनचा माचिकेण च ॥ पत्त्रभू जनकान जिम्पेदसयुतेनं च"। कुनटी मनःप्रिला। माद्यिकं सुवर्णमाद्यिकं। पत्तरं वकम इति लोके। भाजिया इति रसेन्द्र-चिन्तामणी। रसः पारदः। ''वङ्गी निः चिष्य विधिवत् साराङ्गारेख निधंमेत्। ज्याला च तस्य रोद्धया चिष्कलाया रसेन वा"॥

सारः काष्ठसारः। भावाद्वारेण इति रसेन्द्र-चिन्तामगौ पाठः। "ततो विचाय गलितं ग्रङ्गने द्धें समुत्चिपेत्। चिपालाया रसे पूर्त तदाक्षय तु निर्विपेत्॥ न सन्यमालितं यत्त् तेनैव विधिना पुनः। भ्यातं निर्वापयेत्तस्मिन् लोहं तत् जिपालारसे ॥ यल्ली हं न स्टतं तच पाचं भूयाऽपि पूर्ववत्। मार्गात स्तं यच तत्त्रत्यमनोह्वत्॥ ततः संशोध विधिवत् चूर्णयेखोद्दभाजने। लोहेनैव तथा वत्स दृषदा स्त्याचूर्यातं॥